

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH
poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
Veroniky Remišovej, Gábora Grendela a Jána Budaja

**k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady
č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov**

(tlač 755)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 30 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu 10aa.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa, aby sa ponechal súčasný stav vo vzťahu k inkompatibilite funkcie poslanca a zamestnanca obce, a to aj v prípade, ak by bol zamestnanec obce dlhodobo uvoľnený na výkon funkcie poslanca [§ 11 ods. 2 písm. b)]. Je dôvodné predpokladať, že v opačnom prípade by poslanec – zamestnanec obce neboli zástupcom ľudí, ale zástupcom starostu obce. Neobstojia ani argumenty uvedené v dôvodovej správe, podľa ktorej sa len využíva právny inštitút dlhodobého uvoľnenia zo zamestnania na výkon verejnej funkcie, ktorý už Zákonník práce pozná. Tento inštitút je účelné využívať v iných prípadoch výkonu verejnej funkcie, avšak nie v prípade obecného poslanca, ktorý je zamestnancom obce a ktorý má ako poslanec zastupovať záujmy obyvateľov tejto obce, čo v mnohých prípadoch znamená vyjadrovať sa kriticky voči vedeniu obce.

2. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 31.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť z vládneho návrhu zákona ustanovenie, ktoré pojednáva o znižení limitu počtu obecných poslancov (§ 11 ods. 3). Nemožno súhlasiť s dôvodmi uvedenými v dôvodovej správe k návrhu zákona o vyššej efektivite obecných zastupiteľstiev, či o znižovaní finančných prostriedkov na odmeny poslancov, a to hned' z niekoľkých dôvodov. Zniženie počtu obecných poslancov by znamenalo získanie menšieho počtu ochotných poslancov na presadenie kontroverzných návrhov starostov a primátorov, či kratšiu diskusiu na rokovanie obecného zastupiteľstva; o efektivite zastupiteľstva predsa nevypovedá počet poslancov, ale ich príprava a postoj k povinnostiam vyplývajúcim z funkcie poslanca. Taktiež argument vlády SR o šetrení finančných prostriedkov je zavádzajúci – jednak doložka vplyvov k vládnemu návrhu zákona neuvádzza žiadny dosah na rozpočet verejnej správy, jednak „ušetrené“ peniaze zostanú v rozpočte obce a môžu byť kľudne použité napr. na kúpu nového koberca do kancelárie starostu.

3. V Čl. I doterajšom bode 38 sa na konci pripája táto veta: „Podrobnosti ustanoví štatút obce.“.

Odôvodnenie:

V súčasnosti absentuje podrobnejšia úprava týkajúca sa zhromaždenia obyvateľov obce, najmä organizácie takéhoto zhromaždenia, právnych účinkov záverov prijatých na takomto zhromaždení

a pod. Zákon upravuje len základný rámec pre zvolanie tohto zhromaždenia, pričom vládny návrh zákona spresňuje výlučne okruh osôb, ktoré môžu zhromaždenie zvolať. Ostatné súvisiace otázky by preto mali byť upravené v štatúte obce.

4. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 40.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

5. V Čl. I doterajšom bode 41 v § 12 ods. 7 sa vypúšťajú slová „odsek 5,” a slová „a vypúšťa sa posledná veta“.

Odôvodnenie k bodom 4 a 5:

Navrhuje sa vypustiť sprísnené kvórum hlasovania obecných poslancov o zmene programu zasadnutia obecného zastupiteľstva na rozdiel od všeobecnej úpravy hlasovania poslancov. Zmenu návrhu programu zasadnutia obecného zastupiteľstva navrhujú najmä poslanci, často opoziční, ktorí sa snažia do pôvodného programu zasadnutia predloženého starostom obce presadiť zaradenie ďalších bodov na rokovanie zastupiteľstva. Sprísnené kvórum na hlasovanie znamená stáženie, až znemožnenie úpravy programu zasadnutia zastupiteľstva zo strany poslancov. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že obecný poslanec má v súlade s § 25 ods. 4 písm. a) zákona o obecnom zriadení právo predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy, a to môže primárne robiť prostredníctvom doplnenia (zmeny) programu jeho rokovania.

6. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 42.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť ustanovenie z vládneho návrhu zákona, ktorým sa obchádza povinnosť obecného zastupiteľstva vypočuť si pred prijatím rozhodnutia vo veci stanovisko poradného orgánu, ak ho obecné zastupiteľstvo zriadilo (§ 12 ods. 8). V živote samosprávy zohrávajú komisie a iné poradné orgány (napr. mediálna rada) veľmi dôležitú úlohu, keďže na ich zasadnutiach je vytvorený priestor pre diskusiu, na prizvanie nezávislých odborníkov či občanov obce. Hoci ich výstupy majú vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu len odporúčajúci charakter, plnia nielen poradnú funkciu, ale aj iniciatívnu a najmä kontrolnú funkciu, resp. v niektorých prípadoch (ochrana verejného záujmu – napr. kontrola majetkových priznaní) aj výkonnú funkciu. Vo viacerých mestách (napr. Bratislava) bez stanoviska príslušnej komisie nie je možné bez osobitného hlasovania zaradiť materiál do programu rokovania obecného zastupiteľstva. Preto argumentácia predkladateľa návrhu zákona, že sa doterajšia úprava zapojenia komisií do činnosti obecného zastupiteľstva neosvedčila, neobstojí a existuje odôvodnená obava, že takýmto zásadným obmedzením postavenia komisií obecného zastupiteľstva by sa obmedzila spoluúčasť verejnosti na rozhodovaní o veciach verejných.

7. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 44.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Obdobne ako v bode 1 tohto pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu sa vypúšťa ustanovenie o nezlučiteľnosti funkcií, ktorým sa povoľuje výnimka, podľa ktorej zamestnanec obce zvolený za starosta obce nadálej zostáva zamestnancom obce, akurát je dlhodobo uvoľnený na výkon verejnej funkcie [§ 13 ods. 3 písm. b)].

8. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 45.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Vládnym návrhom zákona sa zrušuje najvýznamnejšia právomoc obecnej rady, ktorá spočíva v prerokovaní dôvodov zamýšľaného nepodpisania schváleného uznesenia obecného zastupiteľstva starostom ešte predtým, než starosta pozastaví jeho účinnosť. Hoci výsledkom takého prerokovania v obecnej rade nie je starosta viazaný, už samotné prerokovanie a objasnenie dôvodov zamýšľaného nepodpisania predstavuje mechanizmus, na základe ktorého môže starosta korigovať svoj zámer nepodpísat schválené uznesenie zastupiteľstva. Prerokovaním sa môže zistiť nielen nesprávnosť dôvodov zamýšľaného nepodpisania uznesenia obecného zastupiteľstva starostom, ale aj podpora schváleného uznesenia zo strany členov obecnej rady, ktorá starostovi signalizuje, že nepodpisane uznesenie bude následne obecným zastupiteľstvom opäťovne prijaté formou prelomenia jeho veta. Z dôvodu ponechania ustanovenia § 12 ods. 8 v zákone (postavenie komisií obecného zastupiteľstva) – bod 5 tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, sa v § 13 ods. 6 nenahrádza odsek 11 odsekom 10 a preto možno celý bod 45 vládneho návrhu zákona vypustiť.

9. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 48.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Analýza Parlamentného inštitútu Kancelárie Národnej rady SR z tohto volebného obdobia potvrdila, že slovenská legislatíva nepriznáva obecnému zastupiteľstvu žiadne účinné práva, ktorými by bolo možné zabrániť zneužívaniu postavenia a právomoci starostu. Osobitne v prípade, ak hrubo alebo opakovane porušuje Ústavu SR alebo zákony, resp. v prípade, ak jeho neprítomnosť alebo nespôsobilosť znefunkčňuje fungovanie samosprávy v obci. Jediným korekčným mechanizmom a poistikou pre takéto prípady boli ustanovenia § 13a ods. 3 písm. a) druhého bodu a § 13a ods. 3 písm. b) spočívajúce v možnosti vyhlásenia miestneho referenda obecným zastupiteľstvom, ktoré sa týmto vládnym návrhom zákona navrhujú zrušiť. Ak by sa stalo, išlo by o bezprecedentný zásah do právomoci obecného zastupiteľstva v neprospech zastupiteľskej demokracie na Slovensku. Navrhuje sa preto ponechať platnú právnu úpravu.

10. V Čl. I sa za doterajší bod 47 vkladá nový bod 48, ktorý znie:

„48. V § 13a ods. 3 písm. b) sa na konci bodka nahradza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „alebo ak starosta porušuje alebo neplní uznesenia obecného zastupiteľstva.”.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Analýza Parlamentného inštitútu Kancelárie Národnej rady SR z tohto volebného obdobia potvrdila, že slovenská legislatíva nepriznáva obecnému zastupiteľstvu žiadne účinné práva, ktorými by bolo možné zabrániť zneužívaniu postavenia a právomoci starostu v prípade, ak porušuje, neplní alebo dokonca odmieta plniť právoplatné uznesenia obecného zastupiteľstva (t.j. tie, ktoré boli opäťovne schválené obecným zastupiteľstvom po ich nepodpisani starostom, ako aj tie, ktoré starosta podpísal, ale odmieta plniť, lebo neskôr zistil, že podpísal niečo, s čím osobne nesúhlasí). Takáto svojuvoľa a zneužívanie funkcie starostami nielen podkopáva základy zastupiteľskej demokracie na Slovensku, ale reálne vedie k znefunkčneniu samosprávy v tých obciach, kde sa takéto javy vyskytujú. Preto sa navrhuje priznať právomoc obecnému zastupiteľstva vyhlásiť miestne referendum (ide o oprávnenie,

(nie povinnosť) aj v prípade, ak starosta porušuje alebo neplní uznesenia obecného zastupiteľstva; túto skutočnosť bude konštatovať samotné obecné zastupiteľstvo v samostatnom bode programu týkajúcom sa plnenia uznesení, resp. v závažnejších prípadoch aj iný na to príslušný orgán (napr. prokuratúra).

11. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 49.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Uvedený bod vládneho návrhu zákona bezprostredne súvisí s bodom 48. Preto súčasne s vypustením bodu 48 z vládneho návrhu zákona (bod 9 tohto pozmeňujúceho a doplnujúceho návrhu) je potrebné vypustiť aj bod 49 vládneho návrhu zákona (ide o legislatívno-technickú úpravu).

12. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 50 vrátane poznámky pod čiarou k odkazu 13.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť ustanovenie o maximálnej výške odmeny, ktorú možno poskytnúť členovi komisie obecného zastupiteľstva a členovi výboru mestskej časti, ktorý nie je poslancom. Doterajšia právna úprava je dostačujúca, pričom sa ponechávajú regulačné právomoci vo vzťahu k tejto otázke na konkrétnej obci v závislosti od výsledku hospodárenia a náročnosti výkonu dotknutej funkcie.

13. V Čl. I sa za doterajší bod 65 vkladá nový bod 66, ktorý znie:

„66. V § 25 ods. 4 písm. f) sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „tieto orgány sú povinné poskytnúť vysvetlenie v primeranej lehoti, ktorá nemôže byť dlhšia ako 90 dní.”.“.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Praktické skúsenosti s uplatňovaním tohto zákonného ustanovenia preukazujú, že niektoré štátne orgány neposkytujú súčinnosť poslancovi obecného zastupiteľstva včas alebo vôbec práve z dôvodu nedokonalosti zákona, t.j. absencie lehoty na poskytnutie vysvetlenia. Tento nedostatok sa preto navrhuje odstrániť.

14. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 66.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktoré bezprostredne súvisí s vypustením bodu 69 z vládneho návrhu zákona (odmeňovanie poslancov) – bod 15 tohto pozmeňujúceho a doplnujúceho návrhu.

15. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 69.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť ustanovenie o maximálnej výške odmeny poslanca obecného zastupiteľstva. Doterajšia právna úprava je dostačujúca, pričom sa ponechávajú regulačné právomoci vo vzťahu k tejto otázke na konkrétnej obci v závislosti od výsledku hospodárenia a náročnosti výkonu funkcie

komunálneho poslanca vrátane nákladov spojených s výkonom takejto funkcie. Obmedzenie výšky odmeny poslanca obecného zastupiteľstva spôsobom, akým sa to navrhuje vo vládnom návrhu zákona, by v niektorých obciach mohol dokonca znamenať výrazné obmedzenie výkonu funkcie poslanca na úkor obyvateľov obce.

16. V Čl. I sa vypúšťa doterajší bod 71.

Doterajšie body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Predkladaným pozmeňujúcim a doplnujúcim návrhom sa odstraňujú limity na počty poslancov obecných zastupiteľstiev (bod 2), preto je potrebné vypustiť aj prechodné ustanovenie viažuce sa k tomuto bodu.

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
Veroniky Remišovej, Gábora Grendela a Jána Budaja

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady
č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

(tlač 755)

Meno a priezvisko

1. Marek Krajčí
2. Ján Budaj
3. Eduard Heger
4. Miroslav Sopko
5. Jozef Lupták
6. Veronika Beníková
7. Richard Vařek
8. Marek Fečko
9. Ján Stacho
10. Anna Verešová
11. Alan Suchánek
12. Natália Milanová
13. Soňa Gáborčíková
14. Gábor Grendel
15. Emanal Červenáková
16. Igor Matovič
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

Podpis

